

การวิเคราะห์สภาพคล่องและผลการดำเนินงานของธนาคารอาคารสงเคราะห์
ภายหลังวิกฤต COVID-19

Liquidity Analysis and Performance of Government Housing Bank
After the COVID-19 Crisis

เฉลิมพล สุขสำราญ¹

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิเคราะห์ทางการเงิน เพื่อศึกษาสภาพคล่องและผลการดำเนินงานของธนาคารอาคารสงเคราะห์ ภายหลังวิกฤต COVID-19 ใช้อัตราส่วนทางการเงิน ได้แก่ อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนเร็ว อัตราส่วนกำไรสุทธิ อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ และอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น เป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์ พิจารณาจากงบการเงินของธนาคารอาคารสงเคราะห์ ไตรมาสที่ 2-3 ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2559-2563 โดยไตรมาสที่ 2 ในปี พ.ศ.2559 -2562 ยังไม่ได้รับผลกระทบจากไวรัส COVID-19 ในปี พ.ศ. 2563 ได้รับผลกระทบจากไวรัส COVID-19 และไตรมาสที่ 3 ในปี พ.ศ. 2563 ภายหลังวิกฤต COVID-19 ผลจากการวิจัยพบว่า ในปี พ.ศ. 2563 อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน ไตรมาสที่ 2 เท่ากับ 0.86 เท่า ไตรมาสที่ 3 เท่ากับ 1.08 เท่า อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนเร็ว ไตรมาสที่ 2 เท่ากับ 0.97 เท่า ไตรมาสที่ 3 เท่ากับ 0.85 เท่า อัตรากำไรสุทธิ ไตรมาสที่ 2 เท่ากับ 31.70% ไตรมาสที่ 3 เท่ากับ 35.43 % อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ ไตรมาสที่ 2 เท่ากับ 0.37% ไตรมาสที่ 3 เท่ากับ 0.60% อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น ไตรมาสที่ 2 เท่ากับ 5.30% ไตรมาสที่ 3 เท่ากับ 8.68 % และเมื่อเปรียบเทียบกับปี พ.ศ. 2559-2562 ไตรมาสที่ 2-3 พบว่า ในปี พ.ศ. 2563 ไตรมาสที่ 2 ได้รับผลกระทบจากไวรัส COVID-19 ธนาคารอาคารสงเคราะห์ มีสภาพคล่องและผลการดำเนินงานลดลง ความสามารถในการทำกำไรได้น้อยกว่าปีก่อน ซึ่งแนวโน้มเป็นไปในทิศทางเดียวกัน และภายหลังวิกฤต COVID-19 ไตรมาสที่ 3 ธนาคารอาคารสงเคราะห์สามารถบริหารสภาพคล่องและผลการดำเนินงานได้ดีขึ้น แต่เมื่อเทียบกับค่าเฉลี่ยแล้วความสามารถในการทำกำไรลดลง ซึ่งเมื่อเทียบกับปีก่อนแล้ว ธนาคารอาคารสงเคราะห์สามารถทำให้สภาพคล่องและผลการดำเนินงานอยู่ในเกณฑ์เดียวกับปี 2559-2562 เมื่อนำผลจากการศึกษาที่ได้มาวิเคราะห์พบว่าสอดคล้องกับประกาศมาตรการช่วยเหลือลูกค้าที่ได้รับผลกระทบจากไวรัส COVID-19 ในไตรมาสที่ 2 ในปีพ.ศ.2563 ธนาคารอาคารสงเคราะห์ลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้และเงินงวดผ่อนชำระ สำหรับลูกค้าที่ได้รับผลกระทบด้านรายได้จากนักท่องเที่ยวชาวจีน และผลกระทบจากนักท่องเที่ยวในประเทศกลุ่มเสี่ยง ส่งผลให้ในไตรมาสที่ 2 ปี 2563 ธนาคารอาคารสงเคราะห์มีสภาพคล่องและผลการดำเนินงานลดลง ส่งผลให้ความสามารถในการทำกำไรในไตรมาสที่ 2-3 ปีพ.ศ. 2563 ลดลงด้วย

คำสำคัญ : สภาพคล่อง,ผลการดำเนินงาน, อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน, อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนเร็ว, อัตรากำไรสุทธิ, อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์, อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น

¹ เฉลิมพล สุขสำราญ ตำแหน่ง ลูกจ้างธนาคารอาคารสงเคราะห์ สาขาเชียงใหม่

Abstract

This research is a financial analysis aiming to Liquidity Analysis and Performance of Government Housing Bank after the COVID-19 Crisis. Use financial ratios, Current Ratio, Quick Ratio, Net Profit Margin, Return on Assets and Return on Equity are analytical instruments used through analysis of financial statements. By considering from the financial statements of the Government Housing Bank for the 2nd quarter of 2016-2020 in the second quarter in 2016-2019 has not been affected by the COVID-19 virus. In 2020, affected by the COVID-19 virus and the third quarter in 2020 after the COVID-19 crisis. The results show that in 2020, the liquidity ratio for the second quarter was 0.86 times, the third quarter was 1.08 times. Quick Ratio in the second quarter 0.97 times, the third quarter 0.85 times. Net Profit Margin in the second quarter was 31.70%, the third quarter was 35.43 %. Return on Assets in the second quarter was 0.37% , the third quarter was 0.60% And Return on Equity in the second quarter was 5.30%, the third quarter was 8.68 %. And compared to 2016-2019, the second and third quarters found that In 2020, the second quarter was affected by the COVID-19 virus. Liquidity and performance deteriorated. Profitability is less than last year. Which the trend is in the same direction and after the COVID-19 crisis In the third quarter, GHB was able to better manage liquidity and performance But compared to the average, the profitability has decreased. Which compared to the previous year Government Housing Bank is able to keep liquidity and operating performance in line with 2016-2019. When the results of the study were analyzed, it was found that in accordance with Announcement of measures to help customers affected by the COVID-19 virus in the second quarter of 2020. GHB lowers interest rates on loans and installment payments. For customers affected by the income of Chinese tourists and the impact of tourists in high-risk countries As a result, in the second quarter of 2020, GHB has reduced liquidity and operating performance. As a result, profitability in the second quarter of 2020 also decreased.

Keywords: Liquidity Analysis, Performance, Current Ratio, Quick Ratio, Net Profit Margin, Return on Assets and Return on Equity

1. บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในปัจจุบันทั่วโลกกำลังประสบปัญหาการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) มีจุดเริ่มต้นการแพร่ระบาดครั้งแรกในนครอู่ฮั่นเมืองหลวงของมณฑลหูเป่ย์ประเทศจีนเมื่อปลายปี พ.ศ. 2562 และเมื่อวันที่ 30 มกราคม 2563 องค์การอนามัยโลกได้ประกาศให้การระบาดนี้เป็นภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุขระหว่างประเทศ การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ทำให้มีคนที่ติดเชื้อและเสียชีวิตเป็นจำนวนมาก หลายๆ ประเทศได้ประกาศ ปิดประเทศ (Lock Down) และปิดตัวของสถานประกอบการหลายๆ แห่ง เพื่อควบคุมการแพร่ระบาดของโรค ทำให้เกิดผลกระทบอย่างมากต่อภาวะเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคงทางอาหารไปทั่วโลก เศรษฐกิจโลกตกต่ำมากที่สุดเป็นประวัติการณ์

ประเทศไทย เริ่มมีการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ในเดือนมกราคม พ.ศ. 2563 ส่งผลกระทบทางเศรษฐกิจและสังคมในวงกว้างทั้งในระดับประเทศระดับภูมิภาคและระดับจังหวัดเกือบทุกจังหวัดของประเทศไทยโดยผลกระทบด้านเศรษฐกิจในระดับมหภาคนั้นส่งผลให้อัตราการขยายตัวเศรษฐกิจไทยจะติดลบ จากการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ที่ได้แพร่กระจายทั่วโลก ทำให้ธุรกิจต่างๆ ได้รับผลกระทบ ด้วยมาตรการต่างๆ ที่รัฐออกมาประกาศ เช่น ล็อกดาวน์ ประกาศเคอร์ฟิว ส่งผลกระทบให้ทั้งภาครัฐและเอกชนเกิดปัญหาด้านการเงินการหดตัวของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ แน่แน่นอนว่าส่งผลให้รายได้ของประชาชนและภาคธุรกิจปรับตัวลดลง ซึ่งส่งผลกระทบต่อเนื่องไปถึงการดำเนินธุรกิจในระบบธนาคารพาณิชย์ ทั้งด้านความสามารถในการชำระหนี้ของลูกค้าที่มีการปรับตัวลดลง ประกอบกับทิศทางเงินฝากและเงินกู้ที่เปลี่ยนแปลงไป นับตั้งแต่การระบาดของโรคโควิด-19 ในครั้งแรกช่วงไตรมาสที่ 2 ปี 2563 ระบบธนาคารพาณิชย์ไทยเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงในหลากหลายด้าน ทั้งแนวโน้มการเติบโตของสินเชื่อและเงินฝากรวมถึงทิศทางคุณภาพสินเชื่อ ด้านสินเชื่อในระบบธนาคารพาณิชย์ปี 2563 ถือว่ามีการเติบโตที่ดี โดยมีอัตราการเติบโตกว่า 5.1% จากปีก่อนหน้า สาเหตุหลักของการเติบโตมาจากยอดสินเชื่อภาคธุรกิจขนาดใหญ่ที่มีการระดมทุนผ่านทางธนาคารพาณิชย์ทดแทนการระดมทุนในตลาดตราสารหนี้ ที่ไม่ได้รับความนิยมเนื่องจากมีความผันผวนสูงในช่วงปีที่ผ่านมา อย่างไรก็ตาม ในปี 2564 นี้ ความต้องการสินเชื่อของธุรกิจขนาดใหญ่มีแนวโน้มลดลง เนื่องจากภาคธุรกิจได้มีการกลับมาระดมทุนผ่านตลาดตราสารหนี้อีกครั้ง ภายหลังจากที่ตลาดตราสารหนี้มีการฟื้นตัวและอัตราผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาลมีการปรับตัวสูงขึ้น เมื่อรวมแนวโน้มความต้องการสินเชื่อธุรกิจขนาดใหญ่ที่ลดลง ร่วมกับผลของความเสียหายทางเศรษฐกิจจากการระบาดของโรคโควิด-19 ที่ทำให้แนวโน้มความต้องการสินเชื่อของธุรกิจขนาดเล็กและบุคคลธรรมดาอยู่ในระดับต่ำเช่นกัน

ธนาคารอาคารสงเคราะห์ (ธอส.) (Government Housing Bank) มีฐานะเป็นรัฐวิสาหกิจ และเป็นสถาบันการเงินเฉพาะกิจในสังกัดกระทรวงการคลังจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติธนาคารอาคารสงเคราะห์ พ.ศ. 2496 โดยดำเนินธุรกิจตามพระราชบัญญัติ ธนาคารอาคารสงเคราะห์ พระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง และประกาศที่เกี่ยวข้องซึ่งออกโดยธนาคารแห่งประเทศไทย กระทรวงการคลัง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นสถาบันทางการเงิน ที่มีบริการรับฝากเงินออม และปล่อยสินเชื่อบ้าน ซึ่งได้รับผลกระทบจากการระบาดของไวรัส COVID-19 เช่นกัน จากผลกระทบจากการระบาดของไวรัส COVID-19 ธนาคารอาคารสงเคราะห์ได้ออกมาตรการต่างๆ ออกมาช่วยเหลือลูกค้า เช่น การลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้และเงินงวดผ่อนชำระไม่เกิน 4 เดือน คิดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลดลงเหลือ 1.00% ต่อปี เพื่อลดภาระหนี้ที่ผ่อนชำระกับ ธอส. ทุกวัตถุประสงค์การกู้

จากเหตุผลข้างต้นผู้ศึกษาจึงสนใจศึกษาสภาพคล่องและผลการดำเนินงานของธนาคารอาคารสงเคราะห์ ภายหลังวิกฤต COVID-19 โดยนำผลประกอบการทางการเงินงบการเงินในไตรมาสที่ได้รับผลกระทบมาวิเคราะห์และสรุปผล เพื่อหาแนวทางในการป้องกันในสถานการณ์อื่นต่อไปได้

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อวิเคราะห์สภาพคล่องและผลการดำเนินงานของธนาคารอาคารสงเคราะห์ ภายหลังวิกฤต COVID-19

2. การทบทวนวรรณกรรม

การวิเคราะห์สภาพคล่องและผลการดำเนินงาน โดยใช้เครื่องมืออัตราส่วนทางการเงิน เป็นการนำข้อมูลทางการเงินจากงบการเงิน ที่มีความสัมพันธ์หรือเกี่ยวข้องกัน มาเปรียบเทียบกัน ในรูปของอัตราส่วน เพื่อประเมินฐานะการเงิน ประสิทธิภาพการดำเนินงานและถือเป็นเครื่องมือทางการเงินอย่างหนึ่งที่ใช้ในการวิเคราะห์รายงานทางการเงิน โดยการเปรียบเทียบผลการดำเนินงานกับธุรกิจอื่นหรือเปรียบเทียบกับผลงานในอดีตที่ผ่านมา ซึ่งอาจจะเป็นรายการในงบการเงินประเภทเดียวกัน หรืองบการเงินต่างประเภทกัน เช่น งบแสดงฐานะการเงิน งบกำไรขาดทุน โดยใช้เครื่องมืออัตราส่วนทางการเงิน ในการวิเคราะห์ ดังนี้

2.1 อัตราส่วนสภาพคล่องทางการเงิน (Liquidity Ratios)

เป็นอัตราส่วนที่ใช้วัดสภาพคล่องหรือความสามารถในการชำระหนี้ระยะสั้นของกิจการ เช่น อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน (Current Ratio) เป็นอัตราส่วนใช้วัดสภาพคล่องของกิจการแสดง

ความสามารถที่กิจการนำสินทรัพย์หมุนเวียนไปชำระหนี้สินหมุนเวียนได้ก็เท่า และสามารถชำระได้ทันเวลาหรือไม่ อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนเร็ว (Quick Ratio) เป็นอัตราส่วนที่ใช้วัดสภาพคล่องของกิจการอีกประเภทหนึ่งแสดงความสามารถที่กิจการจะนำสินทรัพย์หมุนเวียนที่เปลี่ยนเป็นเงินสดได้เร็ว มาจ่ายชำระหนี้สินระยะสั้นได้ทันเวลาหรือไม่ อัตราการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ (Inventory Turnover) เป็นจำนวนครั้งที่กิจการสามารถขายสินค้าคงเหลือออกไปได้ เป็นต้น (ฉัฐพล จักรภีร์ศิริสุข, 2559) ประกอบด้วย (แก้วมณี อุทิรัมย์, 2556)

2.1.1 อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน (Current Ratio)

อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนเป็นอัตราส่วนที่ใช้วัดถึงสภาพคล่องในกิจการระยะสั้น โดยพิจารณาถึงความสามารถในการแปลงสินทรัพย์หมุนเวียนให้กลายเป็นเงินสดได้เพียงพอและทันต่อการชำระหนี้ระยะสั้น ยิ่งอัตราส่วนมีค่าสูงแสดงว่ากิจการมีความคล่องตัวทางการเงินสูง (ศิริลักษณ์ มกรพันธ์, 2551) หากผลลัพธ์ที่ได้มากกว่า 1 แสดงว่ากิจการมีสภาพคล่องดี มีสินทรัพย์หมุนเวียนมากกว่าหนี้สินที่ต้องชำระ ถ้าหากต่ำกว่า 1 แสดงว่ากิจการขาดสภาพคล่อง มีสินทรัพย์ไม่เพียงพอที่จะจ่ายหนี้สิน (ชัยนุบดีน จินตรา, 2560)

2.1.2 อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนเร็ว (Quick Ratio)

อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนเร็วเป็นอัตราส่วนที่ใช้วัดถึงสภาพคล่องในกิจการระยะสั้น เช่นเดียวกับกับอัตราเงินทุนหมุนเวียน แต่ที่หักสินค้าคงเหลือออก เนื่องจากเป็นรายการที่เปลี่ยนเป็นเงินสดได้ยากที่สุด (ไพโรจน์ เย็นเสริม, 2551) ยิ่งอัตราส่วนมีค่าสูงแสดงว่ากิจการมีความคล่องตัวทางการเงินสูงหากผลลัพธ์ที่ได้มากกว่า 1 แสดงว่ากิจการมีสภาพคล่องสูงและเปลี่ยนเป็นเงินสดได้เร็ว เพียงพอที่จะจ่ายหนี้สิน ถ้าหากต่ำกว่า 1 แสดงว่ากิจการสภาพคล่องต่ำมีสินทรัพย์หมุนเวียนน้อย (ชัยนุบดีน จินตรา, 2560)

2.2 อัตราส่วนความสามารถในการทำกำไร (Profitability Ratios)

อัตราส่วนความสามารถในการทำกำไร เป็นอัตราส่วนที่ใช้วัดขีดความสามารถของผู้บริหารในองค์กรนั้นๆ ว่ามีประสิทธิภาพในการบริหารงานให้เกิดกำไรและความมั่งคั่งแก่กิจการมากน้อยเพียงใด ซึ่งให้เห็นถึงผลการดำเนินงานที่ผ่านมาเป็นอย่างไร (แก้วมณี อุทิรัมย์, 2556) ประกอบด้วย

2.2.1 อัตรากำไรสุทธิ (Net Profit Margin)

อัตรากำไรสุทธิ เป็นอัตราส่วนที่แสดงให้เห็นผลกำไรสุทธิหลังจากหักค่าใช้จ่ายต่างๆ แล้วว่ามีจำนวนเท่าใด เมื่อเทียบกับยอดขายสุทธิอัตราส่วนนี้ จะแสดงให้เห็นว่าธุรกิจบริการงานมีประสิทธิภาพเพียงใดและธุรกิจสามารถดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายได้อย่างเพียงใด ค่าแสดงตัวเลขในอัตราส่วนนี้ควรจะสูง เพราะหมายถึงประสิทธิภาพในการหากำไรสุทธิเมื่อเทียบกับ

ยอดขายสุทธิได้ดี หากค่าแสดงตัวเลขต่ำ หมายถึง กิจการไม่มีประสิทธิภาพในการหากำไรสุทธิ ในการคำนวณหาอัตรากำไรสุทธิ เป็นการนำเอากำไรสุทธิหลังหักค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน ต้นทุนทางการเงินและภาษีเงินได้แล้ว มาหารด้วยกำไรสุทธิ คูณด้วย 100 ค่าที่อ่านได้เป็น เปอร์เซ็นต์หรือร้อยละ

2.2.2 อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม (Return on Assets)

อัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์เป็นอัตราส่วนที่ใช้วัดความสามารถในการใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์เพื่อให้เกิดกำไร ทำให้เห็นว่าผู้บริหารสามารถมีการบริหารจัดการที่ดีหรือไม่ ถ้าหากอัตรานี้มีค่าสูงแสดงว่าบริษัทมีความสามารถหากำไรสูง และกิจการใช้ทรัพย์สินได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ไพโรจน์ เข็นเสริม, 2551) หากค่า ROA ต่ำ แสดงว่ากิจการใช้สินทรัพย์ที่มีอยู่ไม่เต็มประสิทธิภาพเท่าที่ควร (ชัยนุบดีน จินตรา, 2560)

2.2.3 อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Return on Equity)

อัตราส่วนผลตอบแทนของผู้ถือหุ้นเป็นอัตราส่วนที่ใช้วัดผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นแสดงให้เห็นถึงความสามารถบริหารงานของผู้บริหาร กิจการมีการลงทุนที่ดี มีการบริหารค่าใช้จ่ายอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งถ้าหากอัตรานี้มีค่าสูงจะทำให้เห็นว่าผู้ถือหุ้นมีโอกาสได้รับผลตอบแทนสูง (จักร สายประสงค์สิน, 2554) หากค่า ROE ต่ำ แสดงว่ากิจการยังไม่มีประสิทธิภาพมากพอในการทำกำไรเพื่อสร้างผลตอบแทนให้แก่ผู้ถือหุ้น (ชัยนุบดีน จินตรา, 2560)

2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วิจัยภายในประเทศ

จันทนา วัฒนกาญจนะ (2559) ศึกษาเรื่องการวิเคราะห์เปรียบเทียบอัตราส่วนทางการเงินของบริษัทหมวดธุรกิจการเกษตรที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาวิเคราะห์เปรียบเทียบอัตราส่วนทางการเงินในแต่ละปีของแต่ละบริษัทในหมวดธุรกิจการเกษตรที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย 2) ศึกษาอัตราส่วนทางการเงินเฉลี่ยของอุตสาหกรรมในหมวดธุรกิจการเกษตรที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย 3) วิเคราะห์เปรียบเทียบอัตราส่วนทางการเงินของแต่ละบริษัทในหมวดธุรกิจการเกษตรกับค่าเฉลี่ยของอุตสาหกรรมในหมวดธุรกิจการเกษตรที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

โดยเก็บข้อมูลจากประชากรได้แก่บริษัทในหมวดธุรกิจการเกษตรที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยจำนวน 15 บริษัทข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาเป็นข้อมูลทุติยภูมิที่มีการเปิดเผยต่อสาธารณชนและตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้แก่ รายงานประจำปี งบการเงิน ได้แก่ งบแสดงฐานะการเงิน งบกำไรขาดทุน รายงานแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (56-1)

ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2548 ถึงปี พ.ศ. 2553 รวมทั้งสิ้น 6 ปี และข้อมูลทั่วไปของบริษัท การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน ผลการวิจัย พบว่าอัตราส่วนวัดสภาพคล่อง พบว่าบริษัทในหมวดธุรกิจการเกษตร มีความสามารถในการชำระหนี้สินระยะสั้นได้ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของอุตสาหกรรมในหมวดธุรกิจการเกษตรอัตราส่วนวัดประสิทธิภาพในการใช้สินทรัพย์ พบว่าบริษัทในหมวดธุรกิจการเกษตรส่วนใหญ่มีระยะเวลาเฉลี่ยในการเก็บหนี้มีแนวโน้มดีขึ้น มีประสิทธิภาพในการบริหารลูกหนี้ได้สูงขึ้นกว่าค่าเฉลี่ยของอุตสาหกรรมในหมวดธุรกิจการเกษตร ยิ่งกว่านั้น การบริหารสินค้าคงเหลือ และการบริหารสินทรัพย์ทั้งหมดเพื่อให้เกิดยอดขายมีประสิทธิภาพในการใช้สินทรัพย์ได้สูงขึ้น กว่าค่าเฉลี่ยของอุตสาหกรรมในหมวดธุรกิจการเกษตรอัตราส่วน การบริหารหนี้สิน พบว่าบริษัทในหมวดธุรกิจการเกษตรมีหนี้สินของส่วนผู้ถือหุ้นมีแนวโน้มลดลง แสดงสัดส่วนโครงสร้างของเงินทุนนั้น มาจากส่วนของผู้ถือหุ้นมากกว่าหนี้สินความสามารถในการชำระดอกเบี้ย เพิ่มขึ้นสูงแสดงว่า บริษัทมีผลกำไรจากการดำเนินงานที่สามารถจะจ่ายชำระดอกเบี้ยได้ดีมาก หนี้สินต่อสินทรัพย์ พบว่าโครงสร้างเงินทุนของบริษัทนั้นมาจากผู้ถือหุ้น ที่มีจำนวนมากและมีการบริหารหนี้สินได้สูงขึ้น กว่า ค่าเฉลี่ยของอุตสาหกรรมในหมวดธุรกิจ การเกษตรอัตราส่วนวัดความสามารถในการทำกำไร พบว่าผลตอบแทนต่อยอดขาย การลงทุน และ ส่วนของผู้ถือหุ้น นั้น พบว่า มีแนวโน้มดีขึ้น และมีความสามารถในการทำกำไรดีกว่า ค่าเฉลี่ยของ อุตสาหกรรมในหมวดธุรกิจการเกษตรอัตราส่วนประเมินผลบริษัท โดยรวม พบว่าPrice/Earnings Ratio ดีกว่า ค่าเฉลี่ยของอุตสาหกรรมในหมวดธุรกิจการเกษตร แต่ทิศทางของ Market/Book Ratio มีแนวโน้ม สูงขึ้นที่นักลงทุนเข้าไปลงทุนมากขึ้นดีกว่า ค่าเฉลี่ยของอุตสาหกรรมในหมวดธุรกิจ การเกษตร

ภาสกร ปาละวัล (2559) การศึกษาคำนี้นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิเคราะห์ทั้งการเงิน เปรียบเทียบระหว่างบริษัท ศรีตรังแอ โกรอินดัสทรี จำกัด (มหาชน) กับบริษัท ไทยรับเบอร์ลาเท็กซ์คอร์ปอเรชั่น (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน) ซึ่งจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยการรวบรวมข้อมูลงบการเงินระหว่างปี พ.ศ.2554-2558 ทำการเปรียบเทียบโดยใช้การวิเคราะห์ตามแนวดิ่ง (Common-Size Analysis) การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญเทียบกับปีฐาน และการวิเคราะห์เปรียบเทียบอัตราส่วนทางการเงิน (Financial Ratio)

ผลการศึกษาพบว่า

1) เมื่อเปรียบเทียบกับ ปีฐานในด้านสินทรัพย์รวมบริษัท ศรีตรังแอ โกรอินดัสทรี จำกัด (มหาชน) มีสินทรัพย์เพิ่มขึ้น มีสินค้ำคงเหลือ เฉลี่ยร้อยละ 35.02 ส่วนบริษัท ไทยรับเบอร์ลาเท็กซ์คอร์ปอเรชั่น (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน) มีสินทรัพย์ลดลง มีสินค้ำคงเหลือ เฉลี่ยร้อยละ 21.31 สิทรัพย์ไม่หมุนเวียนเพิ่มขึ้นทั้งสองบริษัทในด้านหนี้สินรวมบริษัท ศรีตรังแอ โกรอินดัสทรี จำกัด

(มหาชน) มีหนี้สินเพิ่มขึ้น หนี้สินส่วนใหญ่คือ หนี้เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมจากสถาบันการเงิน ส่วนบริษัท ไทยรับเบอร์ลาเท็กซ์คอร์ปอเรชั่น (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน) หนี้สินลดลง หนี้สินเคยสูงสุดคิดเป็นร้อยละ 80.53 ของยอดรวมเนื่องจากบริษัท ใช้โครงสร้างเงินทุนส่วนใหญ่ จากหนี้สิน รายได้จากการขายและการให้บริการของทั้งสองบริษัทลดลง เนื่องจากราคายางปรับตัว ลดลง ทำให้ยอดขายลดลงต่อเนื่อง โดยบริษัท ศรีตรังแอโกลีนคัสทรี จำกัด (มหาชน) ลดจาก 133,703.80 ล้านบาท ในปี 2554 จนเหลือเพียง 61,291.78 ล้านบาทในปี 2558 ลดลงร้อยละ 54.16 บริษัท ไทยรับเบอร์ลาเท็กซ์คอร์ปอเรชั่น (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน) ลดจาก 16,294.92 ล้านบาท ในปี 2554 จนเหลือเพียง 8,855.54 ล้านบาทในปี 2558 หรือลดลงร้อยละ 45.65แต่อย่างไรก็ตามลักษณะดังกล่าวก็ทำให้ต้นทุนขายลดลงด้วยเช่นกัน อัตรากำไรสุทธิ บริษัท ศรีตรังแอโกลีนคัสทรี จำกัด (มหาชน) มีแนวโน้ม ทรงตัวในระดับกว่า หนึ่งพันล้านบาทต่อปี บริษัท ไทยรับเบอร์ลาเท็กซ์คอร์ปอเรชั่น (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน) มีผลขาดทุนลดลงอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากต้นทุนทางการเงินที่ลดลงและบริษัทมีการปรับตัวดี

2) การวิเคราะห์เปรียบเทียบโดยอัตราส่วนทางการเงินของทั้งสองบริษัท พบว่าด้านอัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนเร็ว อยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างต่ำ ด้านอัตรากำไรรวมของสินทรัพย์รวมไม่แตกต่างกันมาก ใกล้เคียงกับค่าเฉลี่ยที่ 2.15 เท่า โดยสรุปอัตราส่วนทางการเงินของบริษัท ศรีตรังแอโกลีนคัสทรี จำกัด (มหาชน) มีอัตราส่วนทางการเงินอยู่ในเกณฑ์ดีทั้ง 5 ประเภท และดีกว่าบริษัท ไทยรับเบอร์ลาเท็กซ์คอร์ปอเรชั่น (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน) เกือบทุกด้าน ยกเว้นด้านอัตราส่วนกำไรขั้นต้น ซึ่งบริษัท ไทยรับเบอร์ลาเท็กซ์คอร์ปอเรชั่น (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน) มีกำไรขั้นต้นสูงสุดที่ร้อยละ 8.84 ในปี 2558 และมีค่าเฉลี่ยสูงกว่า ที่ร้อยละ 5.67 กับ ร้อยละ 4.98 และในด้านอัตรากำไรรวมของสินทรัพย์เฉลี่ยซึ่งบริษัท ไทยรับเบอร์ลาเท็กซ์คอร์ปอเรชั่น (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน) หมุนได้มากกว่าทุกปีโดยมีค่าเฉลี่ยที่ 7.84 เท่า กับ 5.82 เท่า การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินยังพบว่า บริษัท ไทยรับเบอร์ลาเท็กซ์คอร์ปอเรชั่น (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน) มีอัตราส่วนหนี้สินต่อทุนเฉลี่ยสูง 3.42 เท่า ซึ่งมีผลทำให้บริษัทยังประสบภาวะขาดทุนเนื่องจากมีต้นทุนทางการเงินสูง ในขณะที่บริษัท ศรีตรังแอโกลีนคัสทรี จำกัด (มหาชน) มีอัตราส่วนหนี้สินต่อทุนเฉลี่ยเพียง 1.05 เท่า

ดร.สมประวิณ มันประเสริฐ (2563) ทำการวิจัยเรื่อง ผลกระทบของโรคระบาดโควิด-19 ต่อเศรษฐกิจไทยวิจัยกรุงศรี Covid-19 Impact on the Thai Economy and Vulnerability of Thai Firms ผลการวิจัยพบว่า ผลกระทบของโรคระบาดไวรัสโควิด-19 จะทำให้เศรษฐกิจโลกหดตัว 3.2% และเศรษฐกิจอาเซียนจะลดลงราว 2.1-5.4% จากสถานการณ์ปกติ หากมีการบังคับใช้มาตรการล็อกดาวน์ 2 เดือน โดยประเทศไทยจะได้รับผลกระทบมากที่สุด ในบรรดาประเทศสมาชิก

อาเซียน จากการที่นักท่องเที่ยวคาดว่าจะลดลง 60% จากปีที่แล้ว การขาดตอนของห่วงโซ่การผลิต ทั้งในและต่างประเทศ และผลของตัวทวีคูณ ทำให้การเติบโตของเศรษฐกิจไทยในปีนี้อาจหดตัว 5.4% จากกรณีที่ไม่มีโรคระบาด

งานวิจัยต่างประเทศ

Jordà , Singh, and Taylor (2020) ศึกษาเรื่อง เศรษฐกิจระยะยาวภายใต้สถานการณ์โรคระบาด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลที่ตามมาในระยะยาวทางเศรษฐกิจจากการมีโรคระบาดของประเทศฝรั่งเศส เยอรมนี อิตาลี เนเธอร์แลนด์ สเปน และสหราชอาณาจักร ตั้งแต่ปีค.ศ. 1314 ถึง 2018 พบว่า การแพร่กระจายของโรคระบาดส่งผลในระยะยาวทำให้ผลตอบแทนของทรัพย์สินหดตัวประมาณร้อยละ 1-2 ในช่วง 10 ถึง 30 ปี หลังจากโรคระบาดคณะผู้วิจัย เสนอเหตุผลว่าเป็นเพราะทรัพยากรมนุษย์หายไปหรือประชาชนมีความพยายามออมเงินมากขึ้นเพื่อป้องกันความเสี่ยงจากเหตุการณ์ข้าวยากหมากแพง หรือออมเงินเพื่อชดเชยทรัพย์สินที่หายไป

3. วิธีการดำเนินงานวิจัย

การวิจัย เรื่องการวิเคราะห์สภาพคล่องและผลการดำเนินงานของธนาคารอาคารสงเคราะห์ ภายหลังจากวิกฤต COVID-19 เป็นการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เพื่อศึกษาสภาพคล่องและผลการดำเนินงานของธนาคารอาคารสงเคราะห์ภายหลังจากวิกฤต COVID-19 ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการตามวิธีวิจัย ซึ่งมีลำดับขั้นตอน ดังนี้

3.1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้ประชากรและกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) คือ งบการเงินธนาคารอาคารสงเคราะห์ (งบแสดงฐานะการเงิน งบกำไรขาดทุน งบแสดงส่วนของผู้ถือหุ้น ปี 2559-2563)

3.2. ขอบเขตของการวิจัย

งานวิจัยนี้ใช้ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) จากงบการเงิน ที่ปรากฏในรายงานทางการเงินมาคำนวณอัตราส่วนทางการเงินเพื่อวิเคราะห์สภาพคล่องและผลการดำเนินงานของธนาคารอาคารสงเคราะห์ภายหลังจากวิกฤต COVID-19 โดยใช้ข้อมูลงบแสดงฐานะการเงิน งบกำไรขาดทุน งบแสดงส่วนของผู้ถือหุ้น ไตรมาสที่ 2 และ 3 ตั้งแต่ปี 2559 – 2563 โดยในปี พ.ศ. 2559 -2562 เป็นปีที่ยังไม่ได้รับผลกระทบจาก COVID-19 , ปีพ.ศ. 2563 ไตรมาสที่ 2 เป็นช่วงเวลาที่ได้รับผลกระทบ COVID-19 และไตรมาสที่ 3 เป็นผลกระทบภายหลังจากวิกฤต COVID-19 โดยได้นำข้อมูลงบแสดงฐานะทางการเงินย้อนหลัง 5 ปี ออกเป็นค่าเฉลี่ยแล้วเปรียบเทียบและวิเคราะห์ผล โดยมีขอบเขตในการวิจัย ดังนี้

1. ข้อมูลงบการเงิน งบแสดงฐานะการเงิน งบกำไรขาดทุน งบแสดงส่วนของผู้ถือหุ้น มาตราที่ 2 และ 3 ตั้งแต่ปี 2559 – 2563 ธนาคารอาคารสงเคราะห์

2. วิเคราะห์สภาพคล่อง โดยใช้อัตราส่วนทางการเงิน ประกอบด้วย อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนเร็ว

3. วิเคราะห์ผลการดำเนินงาน โดยใช้อัตราส่วนทางการเงิน ประกอบด้วย อัตรากำไรสุทธิ อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น

3.3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาเป็นข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ได้จากการรวบรวมเอกสาร รายงานทางการเงินของธนาคารอาคารสงเคราะห์ รายงานกิจการประจำปีของธนาคารอาคารสงเคราะห์ ในช่วงปี 2559-2563 รวมระยะเวลา 5 ปี รวบรวมข้อมูลทั่วไปที่เกี่ยวข้อง ดำรงวิชาการ รวมทั้งงานวิจัย วิทยานิพนธ์และเอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องและเว็บไซต์ข้อมูลของธนาคารอาคารสงเคราะห์ ไปเพื่อศึกษาการวิเคราะห์สภาพคล่องและผลการดำเนินงานของธนาคารอาคารสงเคราะห์

3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยฉบับนี้ใช้รายงานทางการเงินของธนาคารอาคารสงเคราะห์ รายงานกิจการประจำปีของธนาคารอาคารสงเคราะห์ ในช่วงปี 2559-2563 รวมระยะเวลา 5 ปี นำข้อมูลประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป excel และใช้เครื่องมือทางการเงินในการศึกษาวิเคราะห์ ดังนี้

3.4.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์สภาพคล่อง

- อัตราส่วนทุนหมุนเวียน (Current ratio)

$$\text{อัตราส่วนทุนหมุนเวียน (Current ratio) (เท่า)} = \frac{\text{สินทรัพย์หมุนเวียน}}{\text{หนี้สินหมุนเวียน}}$$

- อัตราส่วนทุนหมุนเวียนเร็ว (Quick ratio)

$$\text{อัตราส่วนเงินหมุนเวียนเร็ว (Quick ratio) (เท่า)} = \frac{\text{สินทรัพย์หมุนเวียน} - \text{สินค้าคงเหลือ}}{\text{หนี้สินหมุนเวียน}}$$

3.4.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์ผลการดำเนินงาน

- อัตรากำไรสุทธิ (Net Profit Margin)

$$\text{อัตรากำไรสุทธิ (Net Profit Margin)} = \frac{\text{กำไรสุทธิ} \times 100}{\text{รายได้}}$$

- อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (Return On Assets : ROA)

$$\text{อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์} = \frac{\text{กำไรสุทธิ}}{\text{สินทรัพย์รวม}}$$

- อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Return On Equity : ROE)

$$\text{อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE)} = \frac{\text{กำไรสุทธิ}}{\text{ส่วนของผู้ถือหุ้น}}$$

3.5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาสภาพคล่องทางการเงินและผลการดำเนินงานของธนาคารอาคารสงเคราะห์ โดยใช้การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน ดังนี้

1. อัตราส่วนหมุนเวียน (Current ratio)

อัตราส่วนมีค่าสูงแสดงว่ากิจการมีความคล่องตัวทางการเงินสูง หากผลลัพธ์ที่ได้มากกว่า 1 แสดงว่ากิจการมีสภาพคล่องดี มีสินทรัพย์หมุนเวียนมากกว่าหนี้สินที่ต้องชำระ ถ้าหากต่ำกว่า 1 แสดงว่ากิจการขาดสภาพคล่อง มีสินทรัพย์ไม่เพียงพอที่จะจ่ายหนี้สิน

2. อัตราส่วนหมุนเวียนเร็ว (Quick ratio)

อัตราส่วนหมุนเวียนเร็วถ้ามากกว่า 1 เท่าจะแสดงว่า มีสภาพคล่องที่ดีมีประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ และควบคุมสินทรัพย์หมุนเวียนเร็วให้เกิดประโยชน์สูงสุดรวมถึงการจัดการกับภาระหนี้สินหมุนเวียนได้โดยไม่เกิดปัญหา ถ้าหากอัตราส่วนนี้ต่ำกว่า 1 เท่าจะแสดงให้ทราบว่าขาดสภาพคล่องแต่การมีอัตราส่วนนี้สูงเกินไปอาจชี้ให้เห็นว่าเก็บเงินสดที่ไม่ได้ใช้ประโยชน์มากเกินไปจนมีเป็นจำนวนมากเรียกเก็บเงินได้ช้า

3. อัตรากำไรสุทธิ (Net Profit Margin)

อัตราส่วนนี้แสดงว่าธนาคารอาคารสงเคราะห์มีความสามารถในการทำกำไรสุทธิเป็นสัดส่วนเท่าใดเทียบกับรายได้สุทธิ โดยทั่วไปอัตรากำไรสุทธิมีค่าสูงแสดงว่าธนาคารอาคารสงเคราะห์มีความสามารถในการดำเนินงานที่ดี

4. อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (Return On Assets : ROA)

เป็นการวัดว่าสินทรัพย์รวมของธนาคารอาคารสงเคราะห์ก่อให้เกิดกำไรได้มากน้อยแค่ไหนบางครั้งแม้ว่าการหมุนเวียนของสินทรัพย์ทั้งหมดจะสูงคือใช้สินทรัพย์ก่อให้เกิดกำไรได้ดี แต่ถ้าไม่ควบคุมค่าใช้จ่ายให้ดีแล้ว กำไรที่จะได้จากการใช้สินทรัพย์ก็จะน้อยไปด้วย

5. อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Return On Equity : ROE)

อัตราส่วนที่แสดงถึงความสามารถจากการบริหารงานของธนาคารอาคารสงเคราะห์เพื่อสร้างผลตอบแทนจากการลงทุนของเจ้าของ โดยเฉพาะประสิทธิภาพด้านการจัดการสินทรัพย์ และการนำเงินทุนจากแหล่งภายนอกโดยการก่อหนี้มาใช้ในการดำเนินงาน ถ้าผลลัพธ์ออกมาสูงถือว่าธนาคารอาคารสงเคราะห์บริหารสินทรัพย์และใช้ประโยชน์จากการก่อหนี้อย่างมีประสิทธิภาพ ก่อให้เกิดผลตอบแทนแก่เจ้าของสูง

4. ผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลจากอัตราส่วนวัดสภาพคล่องและอัตราส่วนแสดงความสามารถในการหากำไรซึ่งประเมินผลการดำเนินงานเปรียบเทียบกับอัตราเฉลี่ยสามารถแสดงสภาพคล่องทางการเงินและผลการดำเนินงานของธนาคารอาคารสงเคราะห์ ได้ดังนี้

4.1 การวิเคราะห์สภาพคล่องและผลการดำเนินงานของธนาคารอาคารสงเคราะห์ ไตรมาสที่ 2 ปี พ.ศ. 2559-2563

ตารางที่ 4.1 การวิเคราะห์สภาพคล่องและผลการดำเนินงานของธนาคารอาคารสงเคราะห์ ไตรมาสที่ 2 ปี พ.ศ. 2559-2563

เครื่องมือใช้ในการวิเคราะห์สภาพคล่อง และผลการดำเนินงาน ของธนาคารอาคารสงเคราะห์	งวดบัญชีไตรมาสที่ 2 ปี พ.ศ. 2559-2563					ค่าเฉลี่ย
	2559	2560	2561	2562	2563	
อัตราส่วนสภาพคล่องทางการเงิน (Liquidity Ratios)						
อัตราส่วนหมุนเวียน (เท่า) (Current ratio)	0.94	0.93	0.90	0.89	0.86	0.91
อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนเร็ว (เท่า) (Quick ratio)	1.05	1.03	1.04	1.02	0.97	1.03
อัตราส่วนความสามารถในการทำกำไร (Profitability Ratios)						
อัตรากำไรสุทธิ (%) (Net Profit Margin)	34.74	38.73	37.32	35.89	31.70	35.98
อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (%) (Return On Assets : ROA)	0.53	0.61	0.28	0.51	0.37	0.35
อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (%) (Return On Equity : ROE)	7.66	8.64	4.09	7.11	5.30	6.69

จากตาราง 4.1 การวิเคราะห์สภาพคล่องและผลการดำเนินงานของธนาคารอาคารสงเคราะห์ ไตรมาสที่ 2 ปี พ.ศ. 2559-2563

สภาพคล่องทางการเงินไตรมาสที่ 2 ปี พ.ศ. 2559-2563 การวิเคราะห์สภาพคล่องของธนาคารอาคารสงเคราะห์มีสภาพคล่องที่ลดลง ไตรมาสที่ 2 ปี พ.ศ.2563 ที่ได้รับผลกระทบจากไวรัส COVID-19 ที่ 0.86 เท่า เทียบกับอัตราค่าเฉลี่ย 0.91 เท่า ลดลง 0.05 เท่า อัตราส่วนเงินหมุนเวียนเร็ว 0.97 เท่า เทียบกับค่าเฉลี่ย 1.03 เท่า ลดลง 0.06 เท่า ทั้ง 2 อัตราส่วนอยู่ในเกณฑ์ที่ลดลงเมื่อเทียบกับทุกๆ ไตรมาสเดียวกัน ด้วยสภาพเศรษฐกิจที่อยู่ในภาวะที่ไม่ค่อยดี ทำให้สภาพคล่องทางการเงินของธนาคารอาคารสงเคราะห์เป็นไปในทิศทางที่ลดลง ดังนั้นผลกระทบจากไวรัส COVID-19 มีผลต่ออัตราโดยรวมแนวโน้มในทิศทางที่ลดลง

ความสามารถในการทำกำไรไตรมาสที่ 2 ปี พ.ศ. 2559-2563 ผลการดำเนินงานของธนาคารอาคารสงเคราะห์พบว่าอัตรากำไรสุทธิลดลงเมื่อเทียบกับทุกๆ ไตรมาสที่ 2 ปี 2563 เท่ากับ 31.70% โดยค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 35.98% ลดลงถึง 4.28% ซึ่งถือว่าลดลงมากในไตรมาสที่ 2 ของปี พ.ศ. 2563 ที่ได้รับผลกระทบไวรัส COVID-19 อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ ไตรมาสที่ 2 ปี 2563 ที่ได้รับผลกระทบไวรัส COVID-19 โดยอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์เท่ากับ 0.37% เมื่อเทียบกับค่าเฉลี่ย 0.35% ไตรมาสที่ 2 ปี พ.ศ.2563 อยู่ในเกณฑ์ที่ดีหรือไม่มีผลกระทบเลย อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นแสดงให้เห็นความสามารถในการทำกำไรเทียบกับส่วนของธนาคารอาคารสงเคราะห์ โดยไตรมาสที่ 2 ปี 2563 เท่ากับ 5.30% เมื่อเทียบค่าเฉลี่ย 6.69% ลดลง 1.39% อยู่ในเกณฑ์ที่ไม่ค่อยดี อัตราโดยรวมมีแนวโน้มในทิศทางที่ลดลง

ผลกระทบไวรัส COVID-19 ธนาคารอาคารสงเคราะห์มีกำไรและสภาพคล่องลดลง ในไตรมาสที่ 2 ปี 2563 ธนาคารอาคารสงเคราะห์ได้ประกาศมาตรการช่วยเหลือลูกค้าที่ได้รับผลกระทบจากไวรัส COVID-19 ลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้และเงินงวดผ่อนชำระ สำหรับลูกค้าที่ได้รับผลกระทบด้านรายได้จากนักท่องเที่ยวชาวจีน และผลกระทบจากนักท่องเที่ยวในประเทศกลุ่มเสี่ยง ส่งผลให้ในไตรมาสที่ 2 ปี 2563 ธนาคารอาคารสงเคราะห์มีการทำกำไรอัตราสภาพคล่องลดลง

4.2 การวิเคราะห์สภาพคล่องและผลการดำเนินงานของธนาคารอาคารสงเคราะห์ ไตรมาสที่ 3 ปี พ.ศ. 2559-2563

ตารางที่ 4.2 ตารางการวิเคราะห์สภาพคล่องและผลการดำเนินงานของธนาคารอาคารสงเคราะห์ ไตรมาสที่ 3 ปี พ.ศ. 2559-2563

เครื่องมือใช้ในการวิเคราะห์สภาพคล่อง และผลการดำเนินงาน ของธนาคารอาคารสงเคราะห์	งวดบัญชีไตรมาสที่ 3 ปี พ.ศ. 2559-2563					ค่าเฉลี่ย
	2559	2560	2561	2562	2563	
อัตราส่วนสภาพคล่องทางการเงิน (Liquidity Ratios)						
อัตราส่วนทุนหมุนเวียน (เท่า) (Current ratio)	1.07	1.08	1.08	1.08	1.08	1.08
อัตราส่วนเงินหมุนเวียนเร็ว (เท่า) (Quick ratio)	0.96	0.98	0.97	0.89	0.85	0.93
อัตราส่วนความสามารถในการทำกำไร (Profitability Ratios)						
อัตรากำไรสุทธิ (%)	33.93	37.23	38.05	51.01	35.43	39.13

(Net Profit Margin)						
อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (%) (Return On Assets : ROA)	0.75	0.86	0.84	0.35	0.60	0.68
อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (%) (Return On Equity : ROE)	11.04	12.16	11.83	4.89	8.68	9.72

จากตารางที่ 4.2 ตารางการวิเคราะห์สภาพคล่องและผลการดำเนินงานของธนาคารอาคารสงเคราะห์ ไตรมาสที่ 3 ปี พ.ศ. 2559-2563

สภาพคล่องทางการเงินไตรมาสที่ 3 ปี พ.ศ. 2559-2563 การวิเคราะห์สภาพคล่องของธนาคารอาคารสงเคราะห์มีสภาพคล่องที่ลดลง ไตรมาสที่ 3 ปี พ.ศ.2563 ที่ได้รับผลกระทบจากไวรัส COVID-19 อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.08 เท่า เมื่อเปรียบเทียบกับอัตราเฉลี่ย 1.08 เท่า อยู่ในเกณฑ์ที่เท่ากัน เมื่อดูตาราง ไตรมาสที่ 3 ปี พ.ศ.2563 เปรียบเทียบรายไตรมาสเดียวกัน ตัวเลขออกมาเกือบเท่ากันทุกไตรมาส อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนในไตรมาสที่ 3 ปี พ.ศ. 2563 ไม่ได้รับผลกระทบจากวิกฤตไวรัส COVID-19 เลย อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนเร็วค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.85 เท่า เปรียบเทียบกับอัตราเฉลี่ยเท่ากับ 0.93 เท่า ลดลง 0.08 เท่า ลดลงอยู่ในเกณฑ์ที่ไม่ค่อยดี

ความสามารถในการทำกำไรไตรมาสที่ 3 ปี พ.ศ. 2559-2563 ผลการดำเนินงานของธนาคารอาคารสงเคราะห์พบว่า อัตรากำไรสุทธิเฉลี่ยเท่ากับ 35.43 % เปรียบเทียบกับอัตราเฉลี่ยเท่ากับ 39.13 % ลดลง 3.70 % ซึ่งลดลงอยู่ในเกณฑ์ที่ไม่ค่อยดี อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์เฉลี่ยเท่ากับ 0.60% เปรียบเทียบกับอัตราเฉลี่ย 0.68 % ลดลง 0.08 % ซึ่งลดลงอยู่ในเกณฑ์ที่ไม่ค่อยดี อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 8.68 % เปรียบเทียบกับอัตราเฉลี่ยเท่ากับ 9.72 % ลดลง 1.04 % ซึ่งลดลงอยู่ในเกณฑ์ที่ไม่ค่อยดี โดยสรุปแล้วผลกระทบไวรัส COVID-19 ทำให้ความสามารถในการทำกำไร ของธนาคารอาคารสงเคราะห์ ในไตรมาสที่ 3 ปี 2563 ได้รับผลกระทบมาก ทำให้อัตรากำไรสุทธิและผลตอบแทนของธนาคารอาคารสงเคราะห์ลดลง

5. อภิปรายผล สรุปและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิจัยพบว่าในปี พ.ศ. 2563 อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน ไตรมาสที่ 2 เท่ากับ 0.86 เท่า ไตรมาสที่ 3 เท่ากับ 1.08 เท่า อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนเร็ว ไตรมาสที่ 2 เท่ากับ 0.97 เท่า ไตรมาสที่ 3 เท่ากับ 0.85 เท่า อัตรากำไรสุทธิ ไตรมาสที่ 2 เท่ากับ 31.70% ไตรมาสที่ 3 เท่ากับ 35.43 % อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ ไตรมาสที่ 2 เท่ากับ 0.37% ไตรมาสที่ 3 เท่ากับ 0.60% อัตรา

ผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น ไตรมาสที่ 2 เท่ากับ 5.30% ไตรมาสที่ 3 เท่ากับ 8.68 % และเมื่อเปรียบเทียบกับปี พ.ศ. 2559-2562 ไตรมาสที่ 2-3 พบว่า ในปี พ.ศ. 2563 ไตรมาสที่ 2 ได้รับผลกระทบจากไวรัส COVID -19 ธนาคารอาคารสงเคราะห์ มีสภาพคล่องและผลการดำเนินงานลดลง ความสามารถในการทำกำไรได้น้อยกว่าปีก่อน ซึ่งแนวโน้มเป็นไปในทิศทางเดียวกัน และภายหลังวิกฤต COVID -19 ไตรมาสที่ 3 ธนาคารอาคารสงเคราะห์สามารถบริหารสภาพคล่องและผลการดำเนินงานได้ดีขึ้น แต่เมื่อเทียบกับค่าเฉลี่ยแล้วความสามารถในการทำกำไรลดลง ซึ่งเมื่อเทียบกับปีก่อนแล้ว ธนาคารอาคารสงเคราะห์สามารถทำให้สภาพคล่องและผลการดำเนินงานอยู่ในเกณฑ์เดียวกับปี 2559-2562 เมื่อนำผลจากการศึกษาที่ได้มาวิเคราะห์พบว่าสอดคล้องกับประกาศมาตรการช่วยเหลือลูกค้าที่ได้รับผลกระทบจากไวรัส COVID-19 ในไตรมาสที่ 2 ในปีพ.ศ.2563 ธนาคารอาคารสงเคราะห์ลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้และเงินงวดผ่อนชำระ สำหรับลูกค้าที่ได้รับผลกระทบด้านรายได้จากนักท่องเที่ยวชาวจีน และผลกระทบจากนักท่องเที่ยวในประเทศกลุ่มเสี่ยง ส่งผลให้ในไตรมาสที่ 2 ปี 2563 ธนาคารอาคารสงเคราะห์มีสภาพคล่องและผลการดำเนินงานลดลง ส่งผลให้ความสามารถในการทำกำไรในไตรมาสที่ 2-3 ปีพ.ศ. 2563 ลดลงด้วย

5.2 อภิปรายผล

การวิเคราะห์สภาพคล่องและผลการดำเนินงานของธนาคารอาคารสงเคราะห์ภายหลังวิกฤต COVID – 19 พบว่า เมื่อได้รับผลกระทบจากโรค COVID-19 ทำให้ส่งผลต่อสภาพคล่องและผลการดำเนินงานของธนาคารอาคารสงเคราะห์อย่างชัดเจน เมื่อนำข้อมูลงบการเงินมาวิเคราะห์โดยใช้เครื่องมืออัตราส่วนทางการเงิน พบว่า ในปี พ.ศ. 2563 ไตรมาสที่ 2 ธนาคารอาคารสงเคราะห์ มีสภาพคล่องและผลการดำเนินงานลดลง ความสามารถในการทำกำไรได้น้อยกว่าปีก่อน ซึ่งแนวโน้มเป็นไปในทิศทางเดียวกัน และภายหลังวิกฤต COVID -19 ไตรมาสที่ 3 ธนาคารอาคารสงเคราะห์สามารถบริหารสภาพคล่องได้ดีขึ้น แต่เมื่อเทียบกับค่าเฉลี่ยแล้วความสามารถในการทำกำไรลดลง ซึ่งเมื่อเทียบกับปีก่อนแล้ว ธนาคารอาคารสงเคราะห์สามารถทำให้สภาพคล่องและผลการดำเนินงานอยู่ในเกณฑ์เดียวกับปี 2559-2562 เมื่อนำผลจากการศึกษาที่ได้มาวิเคราะห์พบว่าสอดคล้องกับประกาศมาตรการช่วยเหลือลูกค้าที่ได้รับผลกระทบจากไวรัส COVID-19 ในไตรมาสที่ 2 ในปีพ.ศ.2563 ธนาคารอาคารสงเคราะห์ลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้และเงินงวดผ่อนชำระ สำหรับลูกค้าที่ได้รับผลกระทบด้านรายได้จากนักท่องเที่ยวชาวจีน และผลกระทบจากนักท่องเที่ยวในประเทศกลุ่มเสี่ยง ส่งผลให้ในไตรมาสที่ 2 ปี 2563 ธนาคารอาคารสงเคราะห์มีสภาพคล่องและผลการดำเนินงานลดลง ส่งผลให้ความสามารถในการทำกำไรในไตรมาสที่ 2-3 ปีพ.ศ. 2563 ลดลงด้วย ซึ่งสอดคล้องกับ ดร.สมประวิณ มันประเสริฐ (2563) ทำการศึกษา ผลกระทบของโรคระบาดโควิด-19

ต่อเศรษฐกิจไทยวิจัยกรุงศรี Covid-19 Impact on the Thai Economy and Vulnerability of Thai Firms ผลการวิจัยพบว่าผลกระทบของโรคระบาดไวรัสโควิด-19 จะทำให้เศรษฐกิจโลกหดตัว 3.2% และเศรษฐกิจอาเซียนจะลดลงราว 2.1-5.4% จากสถานการณ์ปกติ หากมีการบังคับใช้มาตรการล็อกดาวน์ 2 เดือน โดยประเทศไทยจะได้รับผลกระทบมากที่สุด ในบรรดาประเทศสมาชิกอาเซียน จากการที่นักท่องเที่ยวคาดว่าจะลดลง 60% จากปีที่แล้ว การขาดตอนของห่วงโซ่การผลิตทั้งในและต่างประเทศ และผลของตัวทวีคูณ ทำให้การเติบโตของเศรษฐกิจไทยในปีนี้อาจหดตัว 5.4% จากกรณีที่ไม่มีโรคระบาด และได้สอดคล้องกับงานงานวิจัยต่างประเทศของ Jordà , Singh, and Taylor (2020) ศึกษาเรื่อง เศรษฐกิจระยะยาวภายใต้สถานการณ์โรคระบาด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลที่ตามมาในระยะยาวทางเศรษฐกิจจากการมีโรคระบาดของประเทศฝรั่งเศส เยอรมนี อิตาลี เนเธอร์แลนด์ สเปน และสหราชอาณาจักร ตั้งแต่ปีค.ศ. 1314 ถึง 2018 พบว่า การแพร่กระจายของโรคระบาดส่งผลในระยะยาวทำให้ผลตอบแทนของทรัพย์สินหดตัวประมาณร้อยละ 1-2 ในช่วง 10 ถึง 30 ปี หลังจากโรคระบาดคณะผู้วิจัย เสนอเหตุผลว่าเป็นเพราะทรัพยากรมนุษย์หายไปหรือประชาชนมีความพยายามออมเงินมากขึ้นเพื่อป้องกันความเสี่ยงจากเหตุการณ์ชั่วร้ายมากแฉง หรือออมเงินเพื่อชดเชยทรัพย์สินที่หายไป

5.3 ข้อเสนอแนะแนวทางป้องกัน

5.3.1. ธนาคารอาคารสงเคราะห์แนะนำปรับกระบวนการทำงานสำหรับการเข้าทำงานของพนักงานถึงแม้การแพร่ระบาดจะสิ้นสุดลง แต่ควรมุ่งเน้นการทำงานที่ยืดหยุ่น และพร้อมที่จะปรับตัวอยู่เสมอเช่น การส่งเสริมให้พนักงานสามารถทำงานจากภายนอกได้ และสามารถเข้าถึงข้อมูลต่าง ๆ ขององค์กรได้อย่างรวดเร็วผ่านเทคโนโลยี

5.3.2. ธนาคารอาคารสงเคราะห์ควรเป็นส่วนหนึ่งของการแก้ปัญหาเพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจ เช่นร่วมมือกับภาครัฐช่วยสนับสนุนนโยบายกระตุ้นเศรษฐกิจ ช่วยเหลือลูกค้าและธุรกิจ SME ช่วยเสริมสร้างความแข็งแกร่ง และเร่งการฟื้นตัว เพื่อสร้างความเชื่อมั่นภาพลักษณ์ที่ดีกับธนาคารอาคารสงเคราะห์

5.3.3. ธนาคารอาคารสงเคราะห์สาขาในแต่ละจังหวัดยังน้อย แนะนำน่าจะเพิ่มสาขา ในแต่ละจังหวัดให้มากขึ้น เพื่อครอบคลุมการใช้บริการของลูกค้าได้ทั่วถึง

5.4 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

5.4.1 ควรมีการศึกษาสภาพคล่องและผลการดำเนินงานในไตรมาสหรือในงวดปีต่อไป เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาด COVID- 19 ยังระบาดในประเทศไทยและทั่วโลก

5.4.2 ควรมีการศึกษาอัตราส่วนทางการเงินให้ครบทั้ง 4 ประเภท เพื่อให้ทราบผลการดำเนินงานของธนาคารอาคารสงเคราะห์ต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- ภณะพันธ์ เพ็ชรไพศาล. (2562). ผลกระทบของอัตราส่วนทางการเงินที่มีต่อการวัดมูลค่าราคาตลาดของหุ้น ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
 บัญชีมหาดบัณฑิต คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม
- ศรัญญา สิงหะราช (2562). อิทธิพลของอัตราส่วนทางการเงินด้านประสิทธิภาพการดำเนินงานที่ส่งผลต่อความสามารถในการทำกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกลุ่ม SET 100
 บัญชีมหาดบัณฑิต มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
- ภาสกร ปาละวัล (2559) วิเคราะห์งบการเงินเปรียบเทียบระหว่างบริษัท ศรีตรังแอโกรอินดัสทรี จำกัด (มหาชน) กับบริษัท ไทยรับเบอร์ลาเท็กซ์คอร์ปอเรชั่น (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)
 บริหารธุรกิจมหาดบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา
- จันทนา วัฒนกาญจนะ (2559). ศึกษาเรื่องการวิเคราะห์เปรียบเทียบอัตราส่วนทางการเงินของบริษัท.
 หมวดธุรกิจการเกษตรที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
- ปริญญช พรหมมีศร (2560) ศึกษาเรื่อง “การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารสูงสุดกับประสิทธิภาพการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์เอ็ม เอ ไอ (mai) กรมตรวจบัญชีสหกรณ์. คู่มือการใช้งาน ระบบเฝ้าระวังและเตือนภัยทางการเงินของสหกรณ์และ กลุ่มเกษตรกร. กรุงเทพมหานคร, 2558.
- มณีพลอย เรื่องแก้วมณี (2560) ได้ศึกษาวิจัย เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพกำไรกับการถือครองเงินสดของบริษัท จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
- ศิรินทร์ อิศรกุล (2556) ศึกษาเรื่อง “การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลการดำเนินงานกับการจัดอันดับกิจการตามหลักการกำกับดูแลกิจการของบริษัท จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ MAI
- ดร.สมประวิณ มั่นประเสริฐ (2563) ทำการวิจัยเรื่อง ผลกระทบของโรคระบาดโควิด-19 ต่อเศรษฐกิจไทยวิจัยกรุงศรี
 Covid-19 Impact on the Thai Economy and Vulnerability of Thai Firms
- นางสาวศุทธิฉญา ชารัตนสุวรรณ (2563) ทำการวิจัยเรื่อง ผลกระทบเชื้อไวรัส COVID-19

ต่อวิกฤตการณ์ท่องเที่ยวของประเทศไทย

(Impact of COVID-19 on Tourism Sector in Thailand)

ยุภาพร ดิษฐ์ธวัช (2557) ได้ศึกษาปัจจัยด้านอัตราส่วนทางการเงินที่มีผลต่ออัตราผลตอบแทน

ของหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย หมวดธุรกิจรับเหมาก่อสร้าง

เขมณัฐลิตา โชตินลินทิพย์ (2554) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนทางการเงิน

กับการจ่ายเงินปันผลของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

กฤตยชญ์ ศรีสุข (2556) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนทางการเงินกับการเปลี่ยนแปลงของ

ราคาหลักทรัพย์ในดัชนี SET50

จาก <https://dric.nrct.go.th/index.php?/Search/SearchDetail/268039>

ปิยะ พังงา. (2552). ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนทางการเงิน กับอัตราผลตอบแทนหุ้นสามัญใน

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยการศึกษาค้นคว้าอิสระ

ปริญญาโทบริหารธุรกิจ,มหาวิทยาลัย ราชภัฏพระนคร.

ธนาคารแห่งประเทศไทย เศรษฐกิจไทยในเดือนมีนาคม 2563 หดตัวสูงขึ้นเมื่อเทียบกับเดือนก่อน

โดยการระบาดของ COVID-19 ส่งผลกระทบต่อกิจกรรมทางเศรษฐกิจรุนแรงขึ้นในทุกด้าน

จาก <https://www.bot.or.th/Thai/Pages/default.aspx>

ธนาคารอาคารสงเคราะห์ (ธอส.) “มาตรการช่วยเหลือลูกค้าที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ที่

ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทย”

ธนาคารอาคารสงเคราะห์ (ธอส.) งบการเงินปี 2559 ถึงปี 2563

สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ (สช.) สยมพร ศิรินาวิน (2563) “โควิด-19” ความรู้ คู่

ปัญญา พัฒนาการปฏิบัติ

จาก (<https://www.tmwa.or.th/download/covid19book.pdf>)

Baker, Farrokhnia, Meyer, Pagel, and Yannelis (2020) ศึกษาการใช้จ่ายของผู้บริโภคระหว่าง

สถานการณ์ระบาด Covid-19 ในปี 2020

Jordà , Singh, and Taylor (2020) ศึกษาเรื่อง เศรษฐกิจระยะยาวภายใต้สถานการณ์โรคระบาด

Githaka, John M. (2017) Financial Factors Affecting Liquidity of Savings and Credit Co-

operative Societies in Kirinyaga County, Kenya [Online]. Accessed 15 April 2019

Available

From: <http://www.ryerson.ca/itm/fcty/Pille/Papers/CreditUnion.pdf>

